

תשובה לתלונה שהתקבלה על כתיבת בנושא "ילדי תימן" / חדשות השבת ב 23.6.18

בשבוע האחרון הופנו כלפיי ברשתות החברתיות והן במכתב תלונה שנשלח לתאגיד השידור האשמות חמורות בגין שקרים, סילופים ועבודה עיתונאית לא ראויה. הטענות שהועלו כלפיי חוטאות הן עצמן בסילוף האמת, במניפולציות וחוסר דיוקים המטעים ומעוותים את המציאות. אגב כאן לכל טענה ואציון כי זו לא הפעם הראשונה שאני נתקלת בהאשמות ובהכפשות כאלו, המופצות ברשת ומטעות ציבור שלם.

ראשית אבקש להעמיד דברים על דיוקם: **אינני** חברה כיום בשום פורום או עמותה כלשהם. במהלך עבודתי על סרטי התעודי "חדל להיות תושב", ערכתי תחקיר מעמיק בנושא זה במשך ארבע שנים. כחלק ממאבקי בסרט, חברתי לקבוצת אנשים שפעלה יחד להסרת החיסיון מעל לחומרי וועדת החקירה הממלכתית. לימים הקבוצה הזו נקראה עמותת "אחים וקיימים". לפני כשנתיים פרשתי מכל פעילות בעמותה והתרכזתי בעבודתי כיוצרת ומתעדת בלבד.

טענה ראשונה: תיק משרד הבריאות

בכתבה אני מביאה את עמדתם של חברי העמותות אשר עוסקים בפרשה, הטוענים שלמעשה לא נחשפו לציבור כל החומרים הקיימים בארכיון המדינה בנוגע לפרשה. יש לכך דוגמאות רבות, אך מפאת אורכה של הכתבה נאלצתי להצטמצם ולבחור מספר מועט של דוגמאות. לגבי הטענה שתיק משרד הבריאות המוצג בכתבה, אותו ביקשה שושי זייד לפתוח, אינו שייך כלל לחומרי וועדת החקירה:

זייד נפגשה פעמיים בזמן עבודתה של ועדת החקירה עם ראש הוועדה השופט יעקב קדמי וביקשה ממנו לראות תיקים ומסמכים אשר חברי הוועדה דנו בהם במהלך עבודתם. תיקים אלו הובאו לפגישה איתה, אך השופט קדמי שהציץ בהם טען שהם חסויים ולא ניתן לראותם. לאחר חשיפת חומרי הארכיון פנתה זייד לעובדי הארכיון וביקשה את התיקים והמסמכים שהיא ידעה על קיומם אך לא מצאה אותם בין החומרים שנחשפו כגון:

1. מסמך 57/4278/1, מכתב מיום 6.11.1948 ממנכ"ל משרד הבריאות י. מאיר.
2. מסמך 43/5558/3819, מכתב אל שר המשטרה בכור שטרית.
3. 119/3331/ג מכתב מיום 25.10.1950 אל המפכ"ל.
4. 57/4278/ג מכתבים הקשורים למשרד הבריאות ועוד..

לאור בקשותיה אלו היא קיבלה הפנייה מהגנזך אל אותו הקובץ מסעיף 4 לעיל שמופיע בכתבה- תיק 4278. כאמור - זייד לא ידעה כלל על קיומו של תיק זה. אנשי הגנזך הם שהפנו אותה אליו, כי ככל הנראה הוא מכיל את המסמכים האלה. אם כן, בניגוד לטענה המועלת במכתב- מסמכים הנוגעים לתיק 4278 אכן נמצאים בין חומרי הוועדה. ד"ר לויטן הגיש אותם לוועדה. לדבריה של זייד- "מהדוגמאות שיש לי מתיק זה מתברר שנשמרה צנעת הפרט של מי שידעו ונתנו לתופעה להמשיך! כמו שמתברר מהגדרת התיק "היעלמות ילדים בשנים 1951-1959".

טענה שנייה: מעורבות המוסד

לגבי הטענה שבמסמך המוצג בכתבה ה"מוסד" שעליו דובר הוא מוסד ויצ"ו ולא המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים:

א. כותרת המסמך שיצא מתחת יד החוקרים **גוט בן אשר** בתאריך: 02.02.1998 היה **"דו"ח ביניים"** קרי דו"ח על נושאים שונים, על ויצ"ו.. על יוסף צברי.. על יצחק ליפסקר ועוד.

ב. כותרת הפיסקה אשר הובאה בכתבה נקראת- **"פרטים נוספים"** ובסעיף א' לפיסקה זו מציינים החוקרים כי נתקלו

בחומר מודיעיני...

מכאן ניתן להבין כי סעיף ג' בו כתוב "מעלים חשד כי המוסד מעורב" אינו המשך של סעיף ב' ואין מדובר במוסד ויצ"ו כפי שנטען במכתב התלונה.

ג. החוקר כותב באופן מפורש בסעיף ג' כי מפרוטוקול של ועדת ובי"מ עולה כי מסמכים נוספים שאותרו על ידי חוקרי הוועדה מעלים חשד... (מצ"ב נספח 1,2,3)

ד. מהחומר שנחשף עד כה עולה בוודאות כי המוסד **אכן** היה מעורב, לא ידוע מה הייתה מעורבות המוסד ואת זאת אנו מבקשים לבדוק.

ה. להלן מס' הפניות שמהן עולה בוודאות קשר ילדי תימן לחו"ל:

(1) מכתבו של יו"ר הוועדה הממלכתית השופט יהודה כהן מיום: 27 ינואר 1997 למפכ"ל המשטרה דאז רב ניצב אסף חפץ שכותרתו:

"ילדי תימן הנעדרים – חקירה בחו"ל"

(2) מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה מיום: 2 יוני 1998 אל חברי צוות השרים בנושא ילדי תימן שכותרתו:

"ניהול חקירה בחו"ל בעניין ילדי תימן"

(3) מכתבה הארוך והמפורט של פרקליטת הוועדה **עו"ד דרורה נחמני רוט** מיום: 9 ינואר 2000 בנושא אימוץ ילדים ובו התייחסות ארוכה ומפורטת החל מסעיף 7 לנושא העברת ילדים לחו"ל ועל הצורך והחובה לבצע חקירה בתחום זה.

ו. כמו כן אותרו על ידי שני דו"חות של "אלמונים" הפועלים בארה"ב סימוכין הרשום על גביהם: שלי: 68/8/כל ו- שלי: 68/8/כל שלך: 1/יח מסמכים שנמחקו מהם פרטי הנמען והשולח וכן נמחקו פרטי החותם... בדו"חות מציין האלמוני כי הוא פועל לאיתור ובדיקה בנושא ילדי תימן בחו"ל ומוסיף: **"עלי להדגיש שבגלל אופי העניין והסודיות הכרוכה בו, צעדי מוגבלים אולם אני עושה כמיטב יכולתי בבירורי"**

ז. אין חולק כי גם בעדותו החסויה של **ד"ר זב לויטן** נמסרו לחברי וועדת החקירה הממלכתית מסמכים של המוסד ושם המוסד שורבב בנושא ילדי תימן, וכאן אפרט את תכני העדות אשר נפתחה לציבור לאחר הפעלת לחצים ע"י עמותת פורום משפחות החטופים:

(1) בעמוד ראשון והשני לעדות החסויה מתנהלת שיחה בין חברי הוועדה **לד"ר לויטן** המבהירים לו כדלהלן: **מדובר בעדות חסויה / סודית,**

חברי הוועדה פונים למקליטים ומורים להם להקליט ולתמלל בדף נפרד !!!

"שזה יהיה בסוד... חוברת נפרדת..."

צריך להודיע למתמללים, אחרת..."

דפים נפרדים... לא חשוב חוברת..."

דפים נפרדים..."

כבר עשו את זה בעבר..."

ואילו בהמשך העדות

ד"ר זב לויטן

עמודים 11-12 הצדדים כבר מתאמים ביניהם על מה ידבר ומה יחשוף

אכן מדאיג עד מאוד... חברי וועדה

כאשר יפתחו הדלתות והעדות לא תהיה חסויה !!!

ממלכתית מנהלים דו שיח עם **ד"ר זב לויטן** הכולל תיאום הדרכה הנחיה והסתרה.

(2) במהלך העדות מעביר / מניח **ד"ר לויטן** את המסמכים של המוסד שהגיעו לידיו.

(3) בהמשך עמ' 4 לדוח נשאל **ד"ר לויטן** ע"י חבר הוועד האלוף מימון: **"איך אתה קבלת את המסמכים מגנזך המדינה?"**

משיב **ד"ר לויטן** בהאי לישנא: **"מצאתי אותם... התיידדתי עם אנשים באתי יום יום, אז לא פעם הם גם השאירו**

אותי לענות על הטלפון ואז, אני מודה ומתוודה פתחתי תיקים שהיה אסור לי לפתוח אותם. זה היה חלק אלף..."

(4) **ד"ר לויטן** ברוב הגינותו מספר את אשר עשה... מספר כי לקח, פתח, תיקים שאסור לו, קיבל מסמכים בדרך לא חוקית

ואסורה, ואין כל תגובה מחברי הוועדה הממלכתית. (מצ"ב נספח, 4, 6, 5)

ח. חברי פורום המשפחות פנו לכל גורם אפשרי בין היתר גם לארכיון המדינה **לקבל את אותם הפרוטוקולים והמסמכים**

שבהם עיינו חוקרי הוועדה כדי להבין על מה ועל מי מדובר, מה הבינו החוקרים וכיצד הסיקו את אשר הסיקו... וראו

זה פלא **"המסמכים לא נמצאו..."** מצ"ב תשובתם בכתובים של מנהל הארכיון והיועצת המשפטית של הארכיון (מצ"ב

נספח 7)

טענה שלישית: אניית צים

כותבי מכתב התלונה טוענים כי חוקר הוועדה עורך-הדין יוסי יוסיפוב מדווח לחברי הוועדה על ממצאים בנושא צים, האוניה גלילה ומבצע כתונת-פסים, ומכנה את המבצע המסתורי הזה "סיפורי עלי בבא". כמה חבל שהכותבים פשלו בהבנת הנקרא: עו"ד יוסיפוב כותב בדו"ח שלו בפירוש, **שבעבר חשב שמדובר בסיפורי עלי-בבא**. ובלשונו - **"סיפורי עלי בבא" כפי שנראה**

לי אז... "ראו הדוח מיום: 13 נוב' 1997. כעת, לאחר שחקר, דרש ובדק - רומז יוסיפוב שיש צורך בבדיקה מעמיקה של הקשרים בין צים, האוניה גלילה, והמבצע הקרוי "כתונת פסים". בין היתר, הוא כותב בדו"ח שלו על **פרופסור ג'ורג' מנדל** המספר על **האחות רות מרלינג** שעבדה תחתיו בבי"ח לילדים הדסה בראש העין וכי נלקחה ממנו למורת רוחו לעבודה בצים בשנת 1951, ועל **האחות רות מרלינג** שאותרה ותחקרה על ידו והותירה רושם שלילי. (מצ"ב נספח 8,9,10) בתחקורה בפני עו"ד יוסי יוסיפוב:

סיפרה **האחות רות מרלינג** כי החלה עבודתה בשנת 1959

בתיקה האישי נמצא כי החלה עבודתה בשנת 1957

ואילו לפי **פרופסור גורג' מנדל** שאצלו עבדה בבי"ח הדסה לילדים בראש העין, נלקחה לצים בשנת 1951.

ניסיון לברר מה היה עיסוקה של **מרלינג** בשנים 1951 עד 1957 לא צלח וכנראה אילו השנים בהן הועסקה בצים בהעברת ילדים.

עו"ד יוסיפוב ביקש מהוועדה פעמיים לזמן את **גב' מרלינג**.

בעדותה של **האחות מרלינג** בפני הוועדה אמורה היתה להימצא התשובה לפרשת צים והאונייה גלילה ומבצע "כתונת פסים.."

צוות הפרורום ביקש לעיין בעדותה של מרלינג בפני הוועדה, אך נמסר לצוות הפרורום כי לא אותרה עדות כזו.

המשמעות אחת משתיים:

1. **גב' מרלינג** זומנה ועדותה לא נחשפת ולא נגישה לציבור על כל המשתמע מכך.
2. **גב' מרלינג** לא זומנה, מהלך הגובל במחדל חמור ביותר מצד חברי הוועדה כדי ביטול מסקנותיהם.

טענה רביעית: ביקורתו של גנז המדינה

אני מציינת בכתבה את העובדה שבסמוך לזמן חשיפת חומרי הוועדה הממלכתית הודיע הגנז ד"ר יעקב לזוביק על התפטרותו, ומציגה משפטים נבחרים מהדו"ח החרף שכתב בנוגע לחשיפת חומרי הארכיון בכלל. אין ספק כלל וכלל שחומרי ועדת החקירה נכללים גם הם בחומרי הארכיון ואינני אומרת בשום צורה שהדו"ח נכתב אך ורק על חומרים אלו. אני מביאה את צילום הדו"ח בו כתוב במפורש – "דו"ח הגנז על נושא החשיפה הארכיונית". האשמתי בכך שסילפתי עובדות או שהצגתי את הדו"ח כספציפי לפרשה זו היא עצמה מניפולציה זולה וסילוף האמת.

לסיום אדגיש כי לנגד עיני עומדת חשיפת האמת ואליה אני חותרת. לדעתי זו צריכה להיות גם מטרתם של אלו הטוענים כי הפרשה לא קרתה מעולם. רק אם יפתחו כל הארכיונים, הקברים, תיקי האימוץ נוכל באמת לדעת היכן נמצאים הילדים שטרם נודע גורלם עד היום. לא למותר לציין כי חומרים רבים ומרואיינים שלא היו אמינים בעיני מעולם לא הוכנסו לכתבות או לסרט שלי ואני מקפידה לבדוק ולהעמיק בתכנים שאני בוחרת להעביר לציבור.

עידית בן שימול.